

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI Miasta Słupska

Słupsk

na lata **2017-2025 +**
w „pigułce”

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI Miasta Słupska

na lata **2017-2025 +**
w „pigułce”

Szanowni Państwo,

Przemiany społeczno - gospodarcze na przestrzeni ostatnich dekad ujawniły szereg niekorzystnych zjawisk i procesów w Słupsku, szczególnie widocznych na terenie Śródmieścia, Starego Miasta i Podgrodzia. W efekcie tych przemian doszło do degradacji tkanki miejskiej, poluzowania więzi społecznych, spadku kapitału społecznego. Na ten stan nakładają się niekorzystne procesy demograficzne i przestrzenne, wśród nich przede wszystkim: niekontrolowane rozpraszanie zabudowy miejskiej, wyludnianie się centrum miasta i spadek liczby mieszkańców oraz wzrost znaczenia transportu samochodowego. Narastające problemy społeczne, zmniejszenie poczucia bezpieczeństwa, postępująca degradacja infrastruktury i zmniejszenie atrakcyjności przestrzeni publicznej, wzajemnie się napędzając, przypieczętowują kryzys w jaki niewątpliwie weszło słupskie centrum po przemianach ustrojowych.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Słupska na lata 2017-2025+ jest dokumentem o charakterze strategicznym określającym kierunki i działania na rzecz rewitalizacji miasta, w wyniku których centrum Słupska ma stać się miejscem atrakcyjnym do zamieszkania, prowadzenia

działalności, zintegrowanym społecznie i przestrzennie, z dobrze rozwiniętą infrastrukturą społeczną i czystym środowiskiem, tętniącym życiem. Słupsk to Miasto Bliskie - miasto równych szans, o niepowtarzalnej atmosferze i wyzwolonym potencjale mieszkańców obszaru rewitalizowanego.

Niniejsza publikacja zawiera jedynie fragmenty Gminnego Programu Rewitalizacji na lata 2017-2025+, który powstał dzięki projektowi pn. „Opracowanie modelu rewitalizacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i środowiskowej obszarów śródmiejskich na przykładzie Miasta Słupska” realizowanego w ramach konkursu „Modelowa Rewitalizacja Miast” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej z Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020. Program rewitalizacji powstał przy ścisłej współpracy z mieszkańcami i podmiotami działającymi na obszarze rewitalizacji, podlegał również szeroko zakrojonym konsultacjom społecznym.

Prezydentka Miasta Słupska
Krystyna Danilecka - Wojewódzka

1. Obszar rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji został opracowany dla obszaru rewitalizacji wyznaczonego Uchwałą Nr XXIII/276/16 Rady Miejskiej w Słupsku z dnia 30 marca 2016 r., obejmującego teren Śródmieścia, Podgrodzia oraz Starego Miasta. Obszar ten został wyznaczony na podstawie wyników badań i analiz pod kątem występowania problemów społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno - funkcjonalnych oraz technicznych.

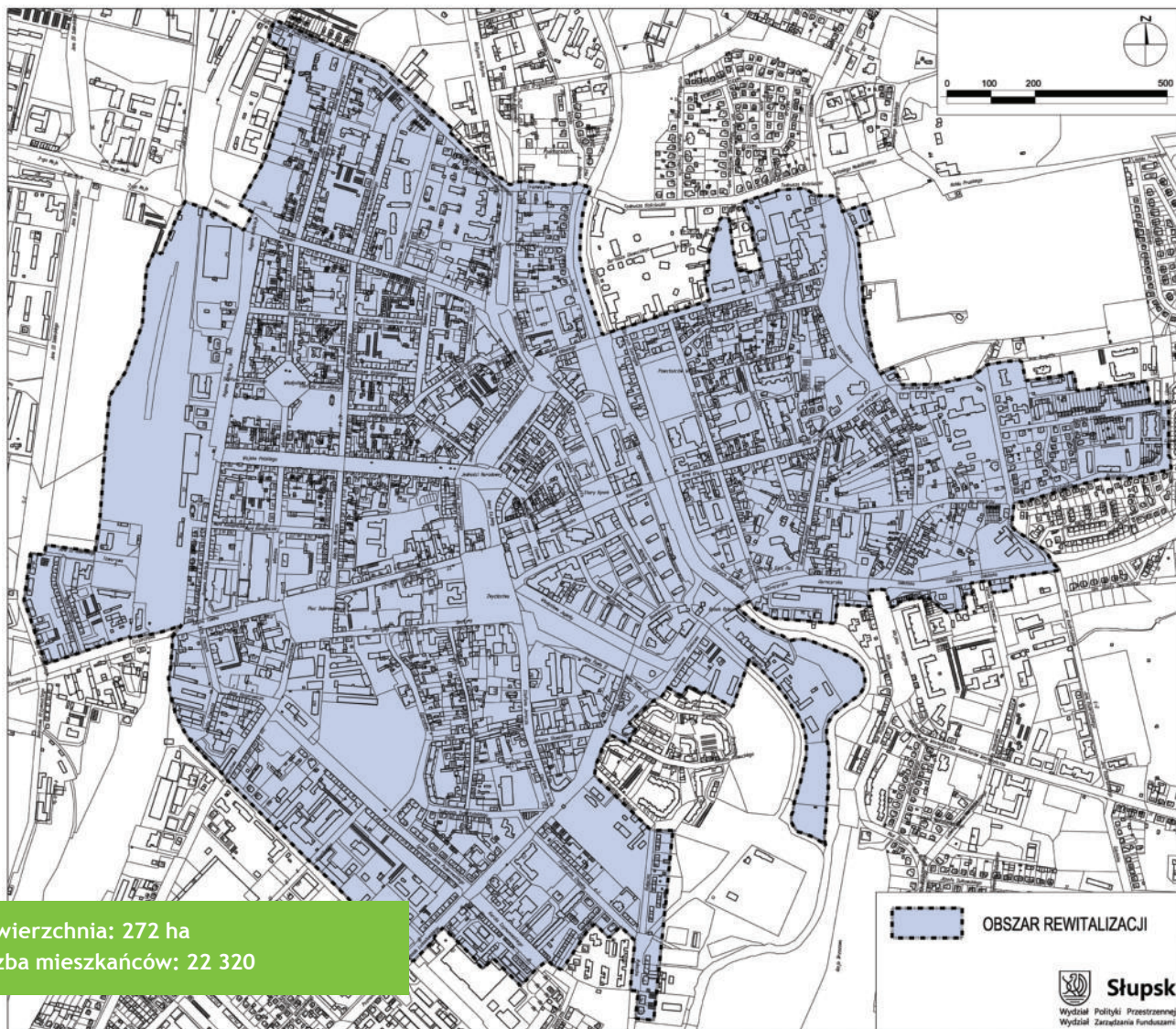
Uzasadnienie potrzeb rewitalizacyjnych w obszarze miasta Słupska, w oparciu o przeprowadzoną analizę przyczyn degradacji, charakterystykę zjawisk kryzysowych oraz delimitację (wybór) obszarów zdegradowanych zawiera „Raport z delimitacji obszarów zdegradowanych dla Miasta Słupska” stanowiący załącznik do Uchwały Nr XXIII/276/16 Rady Miejskiej w Słupsku z dnia 30 marca 2016 r. Obszar rewitalizacji obejmuje 6,30 % całkowitej powierzchni Słupska i jest zamieszkiwany przez około 24 % mieszkańców miasta.

2. Mapa obszaru rewitalizacji

Granice obszaru wyznaczają ulice: Towarowa, Sobieskiego, Szczecińska, bocznicą kolejową do ulicy Lutostawskiego, Szymanowskiego, Rybacka, Moniuszki, Prosta, Zamkowa wraz z Wyspą Młyńską, Garcarska, prof. Lotha, Raszyńska, Lipowa,

Druyffa, Obrońców Wybrzeża, Josepha, Kaszubska, Kościuszki, Przechodnia, Kilińskiego, Wandy, Tramwajowa, Poniatowskiego, Niemcewicz i tory kolejowe.

powierzchnia: 272 ha
liczba mieszkańców: 22 320

3. Wybrane zjawiska problemowe

SFERA SPOŁECZNA

- Bezrobocie, szczególnie długotrwałe
- Ubóstwo, zwłaszcza dziedziczone/wielopokoleniowe
- Wykluczenie społeczne
- Problemy rodziny, deficyty wychowawcze
- Pogarszająca się struktura demograficzna - starzejące się społeczeństwo
- Bezdomność
- Przestępczość, w szczególności przeciwko rodzinie
- Niska aktywność społeczna

SFERA GOSPODARCZA

- Drenaż kadr przez większe ośrodki miejskie
- Zmniejszanie się liczby przedsiębiorstw
- Zanik tradycyjnych form handlu

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

- Zły stan infrastruktury pieszej i rowerowej
- Brak spójności infrastruktury rowerowej
- Niewystarczająca atrakcyjność przestrzeni publicznych

SFERA TECHNICZNA

- Zły stan infrastruktury drogowej
- Zły stan infrastruktury mieszkaniowej
- Zły stan infrastruktury technicznej
- Brak kompleksowego systemu gospodarowania wodami opadowymi
- Bariery architektoniczne dla osób starszych i niepełnosprawnych

SFERA ŚRODOWISKOWA

- Deficyty zieleni miejskiej, zły stan zdrowotny zieleni istniejącej
- Uciążliwe zanieczyszczenia komunikacyjne, hałas
- Niska jakość powietrza w sezonie zimowym

4. Potencjały rozwojowe

SFERA SPOŁECZNA

- Wielopokoleniowość i wielodzietność rodzin
- Znaczna ilość zarejestrowanych organizacji pozarządowych
- Duża liczba instytucji kultury
- Potencjał aktywności obywatelskiej
- Poczucie dumy z historycznych miejsc na obszarze rewitalizacji i nostalgia za dawną świetnością, jako potencjał budowania tożsamości

SFERA GOSPODARCZA

- Funkcjonujące otoczenie biznesu
- Duża dostępność usług, w tym potencjalnych klientów
- Znaczny potencjał turystyczny obszaru

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

- Wysokie walory architektoniczne i historyczne zabudowy, koncentracja obiektów zabytkowych
- Centralna lokalizacja obszaru rewitalizacji w przestrzeni miasta
- Bliskość dworca kolejowego
- Wysoka dostępność komunikacji zbiorowej
- Kompaktowy charakter obszaru
- Koncentracja obiektów użyteczności publicznej, w tym szkół i urzędów

SFERA TECHNICZNA

- Wyposażenie obiektów mieszkalnych w gaz, wodę bieżącą oraz kanalizację
- Obecność elementów sieci ciepłej i gazowej na znacznej części obszaru

SFERA ŚRODOWISKOWA

- Historyczne tereny zieleni urządzonej, zachowane w niezmienionej formie

5. Wizja GPR

Generalna wizja obszaru rewitalizacji 2025+ jest następująca:

Obszar rewitalizacji jest miejscem atrakcyjnym do zamieszkania, samorealizacji i prowadzenia działalności, zintegrowanym społecznie i przestrzennie z dobrze rozwiniętą infrastrukturą społeczną i czystym środowiskiem, tętniącym

życiem, będącym świadectwem ambicji i gospodarności jego mieszkańców. Słupsk jest Miastem Bliskim - miastem równych szans, o niepowtarzalnej atmosferze i wyzwolonym potencjale mieszkańców obszaru rewitalizowanego.

Hasło promocyjne słupskiej rewitalizacji i przyjętej wizji:

„Słupsk Miasto Bliskie”

Miasto bliskie nie tylko przestrzenie, bliskie wszelkimi funkcjami i atrybutami miejskimi, ale także bliskie potrzebom wszystkich mieszkańców obszaru rewitalizacji. Hasło ma także przypominać, że proces rewitalizacji zależy w równym stopniu od władz miasta, co od nich samych, a rolą miasta jest czuwać nad losem mieszkańców bez ograniczania ich kreatywności, aktywności i prawa decydowania o kierunkach rozwoju ich „małej ojczyzny”.

6. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne GPR

Przedsięwzięcia uwzględnione w Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Słupska zawierają zarówno zamierzenia sformułowane przez Miasto i jemu podległe jednostki, jak również

inicjatywy oddolnie zgłoszone przez mieszkańców, podmioty prywatne i publiczne.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Przedsięwzięcia podstawowe to 57 kluczowych projektów rewitalizacyjnych, które w najwyższym stopniu oferują kompleksowe rozwiązanie zdiagnozowanych problemów na obszarze rewitalizacji i w znaczący sposób wpływają na osiągnięcie założonych celów.

Wyłoniono 8 wiązek - pakietów przedsięwzięć:

1. Zwiększenie zaangażowania właścicieli i użytkowników wieczystych nieruchomości w odnowę budynków i przestrzeni przynależnych.
2. Rozwój budownictwa społecznego i deweloperskiego w obszarze rewitalizacji.
3. Przyjazna przestrzeń publiczna.
4. Sprawna komunikacja.

5. Przywrócenie lokalnej tożsamości, ożywienie kulturalne, wzmocnienie więzi społecznych.
6. Aktywizacja społeczno - zawodowa mieszkańców oraz podniesienie jakości edukacji na obszarze rewitalizacji.
7. Rozwój usług społecznych i tworzenie miejsc integracji społecznej.
8. Efektywna i proekologiczna infrastruktura.

36 pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych stanowi ważne uzupełnienie działań realizowanych w procesie rewitalizacji obszaru Śródmieścia, Starego Miasta i Podgrodzia. Ich wykonanie w dużym stopniu zależne jest od możliwości finansowych Miasta Słupska i innych wskazanych w programie rewitalizacji podmiotów, a także od dostępności zewnętrznych źródeł finansowania.

7. Wybrane przedsięwzięcia rewitalizacyjne GPR

Rozwój budownictwa społecznego na obszarze rewitalizacji - etap I w ramach realizacji inwestycji celu publicznego

Celem przedsięwzięcia jest zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych mieszkańców, stworzenie bazy lokali możliwych do zasiedlenia przez osoby wykwaterowane z budynków w złym stanie technicznym na obszarze rewitalizacji, zasobu lokali mieszkalnych przeznaczonych na wynajem na zasadach specjalnych, korzystniejszych niż rynkowe. Przedsięwzięcie obejmuje budowę 2 wielorodzinnych budynków mieszkalnych wraz z zagospodarowaniem terenu i miejscami postojowymi (w tym trzy dla osób niepełnosprawnych) przy ul. Długiej/Płowieckiej w Słupsku. Inwestycja realizowana przez Słupskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. we współpracy z Miastem. Do dyspozycji Miasta zostaną przekazane 33 lokale na wynajem. Lokale będą wynajmowane przez Miasto od STBS i podnajmowane mieszkańcom na zasadach i warunkach najmu lokali komunalnych.

Wartość pozyskanego przez Miasto bezzwrotnego dofinansowania z Funduszu Doplát Banku Gospodarstwa Krajowego: 3.310.000 zł (wartość wkładu Miasta do inwestycji 6.620.000 zł).

Termin realizacji: 2018 - 2020

Bulwary rzeki Słupi

Okolice rzeki Słupi całkowicie zmienią swoje oblicze: staną się miejscem odpoczynku i rekreacji wśród zieleni. Zagospodarowanie nabrzeży rzeki Słupi obejmie budowę kładek pieszych, przebudowę ciągów pieszych, budowę drogi dla rowerów, rewaloryzację terenów zielonych i wykreowanie nowych placów i skwerów. Odtworzona zostanie ulica Kręta (teren za biblioteką) jako miejsce animacji, a park przed biblioteką zaadaptowany zostanie na potrzeby ogrodu literackiego celem wykreowania Miejsca Animacji Kultury (MAK) oraz Centrum Debaty Publicznej.

Dzięki nowym kładkom łączącym m.in. Plac Muzealny z Basztą Czarownic i Rynkiem Rybackim miasto podzielone przez rzekę, stanie się w pełni dostępne dla jego mieszkańców. Zagospodarowanie nabrzeży umożliwi mieszkańcom i turystom dostęp do instytucji, które w historycznych obiektach zabytkowych położonych wzdłuż rzeki realizują działalność kulturalną, animacyjną i aktywizacyjną.

Przedsięwzięcie ma na celu stworzenie atrakcyjnej i funkcjonalnej przestrzeni umożliwiającej wykreowanie spójnej oferty społecznej służącej zarówno aktywizacji mieszkańców obszaru rewitalizowanego, jak i podniesienie atrakcyjności osiedleńczej i gospodarczej tego obszaru poprzez wykorzystanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych rzeki Słupi. Jest także elementem szerszego projektu przywracania rzeki Miastu.

Termin realizacji: 2019 - 2021

Termin realizacji: 2021 - 2022

Zagospodarowanie podwórka w rejonie ulicy Partyzantów

Zadanie obejmuje zagospodarowanie największej przestrzeni wewnątrzkwartałowej na Podgrodziu i w Śródmieściu - podwórka ograniczonego ulicami: Partyzantów, Armii Krajowej, Szkolnej i zabudowaniami klasztorными. Prace obejmą m.in. budowę ciągów pieszych i pieszo - jezdnych z miejscami postojowymi, wykonanie oświetlenia i monitoringu wizyjnego. Powstanie nowy plac zabaw, siłownia plenerowa oraz miejsca odpoczynku z ławkami i stolikami do gry w szachy. Istniejąca zieleń zostanie uporządkowana, wprowadzona zostanie również nowa roślinność tworząca skwery i ogrody społeczne.

W efekcie powstanie nowa wielofunkcyjna przestrzeń publiczna, będąca atrakcyjnym miejscem relaksu i integracji społecznej.

Zagospodarowanie podwórka w rejonie ulicy Jaracza

W ogrodzie na zapleczu Dniennego Domu Pomocy Społecznej przy ulicy Jaracza utworzono tzw. „park kieszonkowy” o powierzchni ok. 0,4 ha, który stać ma się miejscem do prezentowania działalności artystycznej seniorów, zarówno pensjonariuszy DDPS, jak i pozostałych seniorów, a także uczestników CIS umiejscowionego w najniższej kondygnacji budynku. Zaaranżowana w ten sposób przestrzeń pozostaje również do wykorzystania przez animatora seniorów, działającego w ramach teleopieki i Lokalnego Punktu Koordynacyjnego. Użytkownikami przestrzeni będą mieszkańcy obszaru rewitalizowanego, pensjonariusze Dniennego Domu Pomocy Społecznej, seniorzy z okolicy i uczestnicy CIS, osoby korzystające z Placówki Wsparcia „Dom Sąsiedzki”, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, ale także mieszkańcy ulicy Długiej i kwartałów przyległych.

Termin realizacji: 2018

Utworzenie Placówki Wsparcia Dziennego „Dom Sąsiedzki” wraz z zagospodarowaniem terenu

Budynek usytuowany przy ul. Ogrodowej 20a został rozbudowany i zaadaptowany na potrzeby funkcjonowania Placówki Wsparcia Dziennego „Dom Sąsiedzki”. Placówka w ciągu dnia służy jako ośrodek aktywizacji osób starszych i niepełnosprawnych, miejsce zajęć edukacyjnych i świetlicowych dla dzieci i młodzieży oraz centrum szkoleniowe. Wieczorami i w weekendy dom stanowi ośrodek kulturalno-rozrywkowy i miejsce spotkań dla mieszkańców. W placówce pomoc udzielana jest dzieciom mającym problemy z nauką oraz rodzinom przeżywającym trudności w pełnieniu ról wychowawczych.

„Dom Sąsiedzki” jest miejscem tworzenia różnorodnych inicjatyw społecznych integrujących i aktywizujących lokalną społeczność. Jest również zapleczem działań animacyjnych podejmowanych w przestrzeni miejskiej. Teren ten został całkowicie przebudowany. Pojawił się plac zabaw i siłownia

plenerowa, nowe ciągi piesze i pieszo-jezdne oraz miejsca parkingowe. Istniejąca roślinność została uporządkowana i wzbogacona nowymi nasadzeniami. Plac został umeblowany ławkami oraz stolikami do gry w szachy i ping-ponga, a teren oświetlony i zabezpieczony monitoringiem.

Termin realizacji: 2018 - 2019

Przebudowa infrastruktury w pasach drogowych ulic w rejonie Bulwarów Rzeki Słupi

Kompleksowa przebudowa ok. 1725 mb infrastruktury drogowej, w tym infrastruktury podziemnej, ciągów pieszych (poszerzenie, wprowadzenie elementów poprawiających bezpieczeństwo osób z niepełnosprawnościami i seniorów), jezdni (zwężenia, zmiany geometrii, wyniesione skrzyżowania, itp.) i ulic: Mostnika, Dominikańskiej, Kowalskiej, Szarych Szeregów, Armii Krajowej.

Przebudowa infrastruktury drogowej zwiększy dostępność do kluczowych instytucji wsparcia i aktywizacji osób dotkniętych problemami z zakresu wykluczenia społecznego. Realizacja zadania pozwoli połączyć wszystkie najważniejsze instytucje kultury (muzeum, filharmonię, teatr, galerie, dom kultury, bibliotekę) z instytucjami wsparcia (Centrum Zdrowia Psychicznego, Dzienny Dom Pomocy Społecznej, Środowiskowy Dom Samopomocy, Centrum Integracji Społecznej, Centrum Współpracy Międzypokoleniowej i Streetworkingu) ciągami komunikacyjnymi zapewniającymi komfort i bezpieczeństwo użytkownika.

Termin realizacji: 2018 -2022

Przebudowa infrastruktury w pasach drogowych ulic w rejonie ulicy Długiej

Zakres prac obejmuje kompleksową przebudowę (instalacje podziemne, nawierzchnie, zielen wraz z małą architekturą i oświetleniem ulicznym, zmianę geometrii) ok. 1470 mb ciągów komunikacyjnych, w tym ulic: Długiej, Ogrodowej, Polnej, Płowieckiej, Sygietyńskiego, Świętopętka oraz wymianę nawierzchni chodników przy ulicy Jaracza.

Woonerf na Długiej umożliwi powstanie nowych budynków społecznego budownictwa czynszowego, poprawi bardzo zły stan techniczny ulic i chodników, niedostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz wykreuje nowe atrakcyjne przestrzenie do działań animacyjnych.

Termin realizacji: 2018 -2019

Adaptacja i rozbudowa budynku tzw. wozowni na potrzeby Centrum Inicjatyw Społecznych i Artystycznych wraz z zagospodarowaniem Dziedzińca Filharmonii

Rozbudowa i adaptacja obiektu dawnej wozowni na ulicy Lutosławskiego należącej do Nowego Teatru w Słupsku na potrzeby utworzenia Centrum Inicjatyw Społecznych i Artystycznych, które wzbogaci ofertę kulturalną obszaru rewitalizacji oraz zwiększy udział mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym miasta. W obiekcie powstaje scena kameralna wraz z pełnym zapleczem scenicznym i widownią na około 240 osób. Powstają także pracownie warsztatowe i społeczne. Zagospodarowany zostanie teren pomiędzy budynkiem wozowni a obiektem Polskiej Filharmonii „Sinfonia Baltica”. Nowa aranżacja przestrzeni przewiduje budowę chodników, pojawiają się też elementy małej architektury, nasadzenia zieleni i energooszczędne oświetlenie.

Termin realizacji: 2018 - 2020

Witkacy w Słupskich Spichlerzach Sztuki

Ignacego Witkiewicza, z której słupskie muzeum słynie. Całe piętro poświęcono twórczości malarskiej, pisarskiej i filozoficznej Witkacego. Utworzono wielofunkcyjną salę wernisażowo-koncertową oraz sale edukacyjno-warsztatowe, bibliotekę specjalistyczną z czytelnią i studium digitalizacji oraz magazyny edukacyjno-ekspozycyjne zbiorów, a także nowoczesną pracownię konserwatorską. Przedsięwzięcie ma na celu stworzenie i zwiększenie dostępności kompleksowej całorocznej oferty edukacyjno-kulturalno-społeczno-turystycznej, a także poprawę stanu i dostępności obiektu dziedzictwa kulturowego. Inwestycja przyczyni się do zachowania walorów historycznych i architektonicznych unikatowego zabytkowego obiektu przemysłowego, zabezpieczenie zabytkowego budynku i obiektów muzealnych.

Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku przeprowadziło kompleksową rewitalizację i adaptację zabytkowego spichlerza położonego w kwartale ulic Partyzantów, Sądowej i Szarych Szeregów wraz zagospodarowaniem okolicznego terenu na potrzeby mieszkańców Słupska. Nowy kompleks muzealny pozwoli na realizację inicjatyw społecznych, projektów artystycznych i edukacyjnych. Będzie także miejscem spotkań mieszkańców, z wydzieloną strefą wyłączoną z ruchu kołowego, przeznaczoną na wystawy plenerowe, plac zabaw i letnią kawiarnię. Do sześciokondygnacyjnego budynku białego spichlerza z czasów napoleońskich przeniesiono m.in. kolekcję dzieł Stanisława

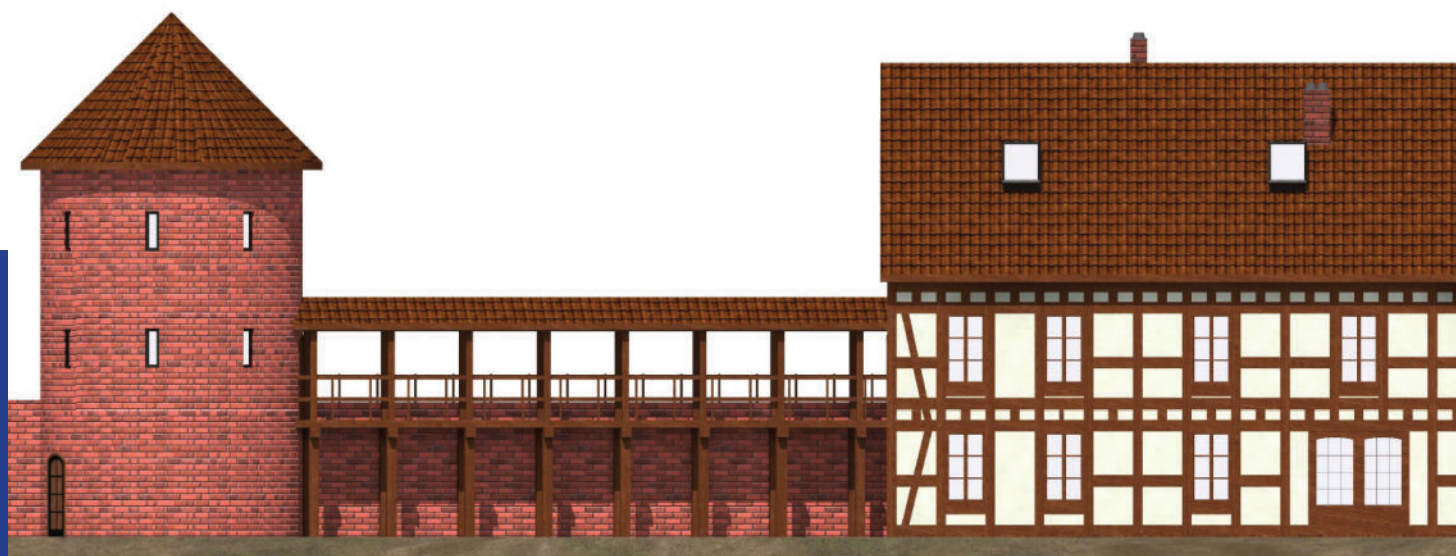

Termin realizacji: 2018 - 2019

Centrum Współpracy Międzypokoleniowej i Streetworkingu

Pozostałości baszty obronnej i budynek przymurny, stanowiące element średniowiecznych obwarowań miejskich zostaną odbudowane i zaadoptowane na potrzeby utworzenia Centrum Współpracy Międzypokoleniowej i Streetworkingu. W zrekonstruowanych budynkach ulokowana będzie placówka wsparcia dziennego oraz centrum seniora. Zapewniona zostanie przestrzeń dla streetworkerów działających w obszarze rewitalizacji. Znajdą się tu w pełni wyposażone pomieszczenia warsztatowe do prac rzemieślniczych, sala wykładowo - ekspozycyjna i pomieszczenie biurowe. W Centrum podejmowane

będą działania aktywizujące osoby wykluczone lub zagrożone wykluczeniem społecznym i zawodowym, a także integrujące mieszkańców oraz budujące lokalną tożsamość. Obiekty uzupełnią historyczne i architektoniczne zagospodarowanie terenu w sąsiedztwie dawnego klasztoru Norbertanek. Stworzenie Centrum Współpracy Międzypokoleniowej i Streetworkingu w połączeniu z miejscem aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem lub wykluczonych społecznie oraz integracja i ponowne włączenie tych osób w życie lokalnej społeczności i pobudzanie ich aktywności, w tym także zawodowej.

Termin realizacji: 2019 -2021

Centrum wsparcia społecznego i gospodarczego

Po kompleksowym remoncie domu rodzinnego malarza Otto Freundlicha przy ul. Tuwima powstało Centrum wsparcia społecznego i gospodarczego. Swoją siedzibę mają tu: Psychologiczna Poradnia Rodzinna z mieszkaniem terapeutycznym oraz Lokalny Punkt Koordynacyjny, prowadzący telefon zaufania oraz koordynujący system teleopieki z działaniami asystentów osób niepełnosprawnych, animatorów i street-workerów. Na poddaszu budynku powstało Centrum Start-upów, którego zadaniem jest wsparcie młodych kreatywnych osób w uruchomieniu własnej działalności gospodarczej.

Termin realizacji: 2018 - 2019

Psychologiczna Poradnia Rodzinna z mieszkaniem terapeutycznym

W oparciu o działalność Psychologicznej Poradni Rodzinnej utworzonej na pierwszym piętrze wyremontowanej kamienicy Otto Freundlicha świadczone są usługi wspierające rodzinę w prawidłowym funkcjonowaniu. Ulokowanie w kamienicy zarówno Psychologicznej Poradni Rodzinnej, jak i mieszkania terapeutycznego pozwala zapewnić kompleksowe wsparcie rodzinom. Podejmowane działania obejmują m.in. warsztaty umiejętności rodzicielskich, terapię rodzin, pracę ze sprawcami przemocy w ramach programu korekcyjno-edukacyjnego, mediację rodzinną i grupy wsparcia, specjalistyczne poradnictwo oraz diagnozę i terapię integracji sensorycznej. W ramach działalności Poradni wyposażono

i uruchomiono mieszkanie terapeutyczne, do którego trafią rodziny korzystające ze wsparcia Poradni wymagające specjalistycznego, długotrwałego i szczególnie intensywnego wsparcia.

Wdrożenie teleopieki wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą

Wdrożono nowoczesny system teleopieki w oparciu o telefonię GSM, z elementami telemedycyny i możliwością lokalizowania abonenta w połączeniu z uruchomieniem i wyposażeniem Lokalnego Punktu Koordynującego prowadzącego telefon zaufania, który jednocześnie pełni funkcję centrum koordynacji działań asystentów osób niepełnoprawnych, animatorów seniorów oraz streetworkerów.

Usługa teleopieki przeznaczona jest bezpłatnie dla osób po 60 r.ż., w szczególności z orzeczoną niepełnosprawnością, pierwszeństwo mają osoby zamieszkujące samotnie. Usługa obejmuje 300 mieszkańców miasta, w tym 250 z obszaru rewitalizacji. Każdego miesiąca Centrum Monitoringu odbiera ok. 300 zgłoszeń od Użytkowników systemu. Kilka razy w miesiącu wzywane są służby ratunkowe, najczęściej interweniuje Pogotowie Ratunkowe, odwożąc pacjenta do szpitala. Celem projektu jest podniesienie jakości życia seniorów i osób niepełnosprawnych, zwiększenie ich samodzielności oraz umożliwienie bezpiecznego funkcjonowania w miejscu zamieszkania.

Rozwój usług opiekuńczych na obszarze rewitalizowanym

Ze względu na sytuację demograficzną w Mieście Słupsku: ujemny przyrost naturalny, rosnąca długość życia, znaczny odsetek samotnie mieszkających seniorów i osób z niepełnosprawnościami - szczególnie silnie odczuwalną na obszarze rewitalizowanym, podjęto działania zmierzające do rozszerzenia zakresu usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania osób niesamodzielnych. Dzięki funduszom unijnym pozyskanym z RPO Województwa Pomorskiego udało się

zwiększyć zatrudnienie wśród opiekunów świadczących usługi na obszarze rewitalizowanym o ok. 40% (utworzono 11 nowych etatów). Umożliwiło to świadczenie usług opiekuńczych przez 7 dni w tygodniu, w przedziale czasowym pomiędzy 7.00 a 20.00. Zakupiono także samochód i sprzęt do pakowania posiłków, co z kolei umożliwiło dostarczanie obiadów z Jadłodajni MOPR bezpośrednio do domów osób niesamodzielnych.

Obecnie z usług na obszarze rewitalizacji korzysta około 110 osób, a do 20 z nich dowożone są posiłki do domu.

Centrum startupów

Celem powstania Domu Startupów jest stworzenie przestrzeni do rozwoju nowych idei, nowych pomysłów, innowacyjnych rozwiązań. To miejsce przygotowane specjalnie z myślą o początkujących przedsiębiorcach, którzy na rynku dopiero stawiają pierwsze kroki. Początkujący przedsiębiorcy mogą liczyć w nim na bezpłatną przestrzeń biurową oraz wsparcie merytoryczne. Miejsce na poddaszu tzw. kamienicy Otto Freundlicha działała na zasadzie przestrzeni open space, to znaczy że każdy startupowiec może tu przyjść popracować lub rozwijać kontakty biznesowe. Ponadto aktywator startupów prowadzi szkolenia i doradza w sprawach prowadzenia firmy.

Oferta obejmuje wsparcie księgowo-prawne, marketingowe, IT, a także doradztwo bardziej indywidualne, jak firmę prowadzić,

jakie problemy, trudności można napotkać po drodze i jak sobie z nimi poradzić. W dobrze zagospodarowanej przestrzeni z małą kuchnią może komfortowo pracować 10-12 osób jednocześnie. Dom Startupów prowadzi wybrana w konkursie Spółka Witaj Świecie!

Miasto bliskie

Przedsięwzięcie zakłada zaangażowanie mieszkańców obszaru rewitalizacji w działania na rzecz poprawy jakości wspólnej przestrzeni publicznej i przywrócenia lokalnej tożsamości poprzez realizację w latach 2019-2021 różnorodnych zadań przez wyłonione w drodze konkursu organizacje pozarządowe.

Zadania: **„Mój jest ten kawałek ogródka”** i **„Piękny jest ten świat”** mają na celu stworzenie przez mieszkańców ogródków i zieleni na podwórkach. W ramach „Rewitalizacyjnych Oddziałów Kwiatowych” Fundacja Indygo wspólnie z mieszkańcami tworzy projekty podwórkowych ogródków oraz domki i hotele dla pszczoł. Przeprowadzone zostały też rodzinne warsztaty powstawania i dekoracji donic do nowych ogródków. Finał każdego kwartału zieleni stanowią Ogrodnicze Spotkania - Podwórka Akcji, podczas których mieszkańcy okolicy sadzą wybrane w czasie projektowania rośliny. Natomiast „Rewitalizacyjny Oddział Podwórkowy” do końca 2021 roku zmieni 8 przestrzeni na bardziej estetyczne i użyteczne. Mieszkańcy wspólnie z Fundacją Indygo wykonują projekt prac adaptacyjnych, sadzą wybraną zielen wieloletnią, odświeżają małą architekturę i two-

rzą nową. Na uczestników zadania czekają również warsztaty, podczas których powstają domki dla ptaków, kotów i nietoperzy oraz tunele dla jeży.

W ramach zadań „Zróbmy to na nowo - kolorowo” („Rewitalizacyjny Oddział Renowacji”) oraz „Chodź, pomaluj mój świat” („Rewitalizacyjny Oddział Malowniczy”) realizator zakupi niezbędne materiały, takie jak farby, materiały budowlane, drobne elementy małej architektury itp. i przeprowadzi wśród miesz-

kańców spotkania warsztatowe, na których malowane będą nieestetyczne obiekty i powstaną nowe elementy zagospodarowania przestrzeni podwórek miejskich. W ramach Oddziału Malowniczego grupy mieszkańców planują własnoręczne stworzenie murali o tematyce dyscyplin sportowych związanych z miastem. Zakłada się, że wsparcie skierowane zostanie do co najmniej kilkunastu podwórek w obszarze rewitalizacji. Organizacja wyłoniona w konkursie będzie odpowiedzialna za przeprowadzenie działań promocyjno-rekrutacyjnych, mających na celu wyłonienie przestrzeni międzykwateralowych i podwórek, na których realizowane będą działania zaplanowane w ramach wspomnianych zadań.

Zadanie „Wydobyć z mroku” polegać ma na przeprowadzeniu przez realizatora naboru zgłoszeń miejsc, gdzie w odczuciu

mieszkańców montaż oświetlenia przyczyni się do zwiększenia ich bezpieczeństwa np. w podwórkach lub bramach.

Z kolei zadanie „Przełamując bariery” polegać będzie na przeprowadzeniu przez realizatora naboru zgłoszeń miejsc realizacji małych interwencji, polegających na likwidacji barier architektonicznych np. niwelacji krawężnika, montażu barierki lub poręczy itp. Realizacja zadania wpłynie na poprawę dostępności przestrzeni publicznej w szczególności dla osób starszych i niepełnosprawnych.

Celem wspomnianych zadań jest angażowanie mieszkańców obszaru rewitalizacji w realizację wspólnych działań, a także integrację i kształtowanie aktywnych postaw lokalnych społeczności.

Słupskie Kliny zieleni -rewaloryzacja trzech parków w obrębie miejskich plantów

Realizowane projekty są odpowiedzią na potrzeby zgłaszane przez mieszkańców zwiększenia powierzchni terenów zielonych. Projekt realizowany jest w różnych częściach miasta, na obszarze rewitalizacji obejmuje:

- utworzenie skweru przy ul. Lutostawskiego,
- utworzenie skweru na skrzyżowaniu ulic: Solskiego, Niedziałkowskiego i Krasińskiego,
- nasadzenie zieleni przyulicznej na kilkunastu ulicach Śródmieścia, także na takich na których drzew nigdy nie było.

Urządzenie terenów zielonych obejmuje nowe nasadzenia zielenią wielogatunkową opartą na gatunkach rodzimych, odtworzenie szpalerów przyulicznych.

Termin realizacji: 2018 - 2019

Program chodnikowy - likwidacja barier architektonicznych wraz z wymianą nawierzchni - etap I

Przedsięwzięcia o charakterze wieloletnim zakładające likwidację barier architektonicznych i poprawę stanu technicznego infrastruktury pieszej na obszarze rewitalizacji. Nowe nawierzchnie zyskają chodniki przy ponad 20 ulicach, m. in.: J. Niemcewicza, A. Mickiewicza, Wileńskiej, Piekietko, H. Pobożnego, M. Skłodowskiej-Curie, Kaszubskiej. Na przebudowanych chodnikach pojawią się elementy małej architektury: ławki, kosze na śmieci, kwietniki. Dodatkowo planowana jest poprawa dostępności do przystanków autobusowych oraz dostosowanie ich do potrzeb osób z ograniczoną sprawnością ruchową (Wolności, Sienkiewicza, Tuwima, Deotymy).

Podstawowym celem przedsięwzięcia jest likwidacja barier architektonicznych, poprawa stanu technicznego infrastruktury pieszej na obszarze rewitalizacji. Wdrożenie programu chodnikowego i przebudowa dróg na obszarze rewitalizacji pozwolą

na odzyskanie przestrzeni miejskiej wykorzystywanej aktualnie jako miejsca parkingowe.

Termin realizacji: 2018 - 2025

8. Partycypacja społeczna

Partycypacja społeczna jest nieodzowną częścią procesów rewitalizacji miast. Warunkiem dobrego rządzenia, a także budowania zaufania społecznego jest umożliwienie obywatelom udziału w podejmowaniu decyzji, świadome i aktywne uczestnictwo mieszkańców we współdecydowaniu o sprawach ich miasta, dzielnicy, ulicy, czy podwórka. Dlatego też proces rewitalizacji, który dotyka tak wielu sfer życia społecznego, musi być oparty na dialogu między władzami, urzędnikami, ekspertami, a mieszkańcami miasta, którzy najlepiej znają swoje potrzeby. Wspólna praca nad kierunkami rewitalizacji integruje lokalną społeczność. Budowane jest także poczucie wartości obywateli - mieszkańcy dowiadują się, że mogą mieć realny wpływ na otaczającą ich rzeczywistość i stają się dzięki temu bardziej aktywni.

Pierwsze prace nad nową odstoną rewitalizacji w Słupsku rozpoczęły się w III kwartale 2014 r. badaniami społecznymi opartymi na bezpośrednich wywiadach jakościowych, spacerach w terenie oraz badaniach ankietowych. Proces włączania mieszkańców w tworzenie Gminnego Programu Rewitalizacji rozpoczął się już na etapie konsultacji społecznych w sprawie wyznaczenia obszaru rewitalizacji w marcu 2016 r. Od tego czasu odbywało się szereg spotkań informacyjno-konsultacyjnych dotyczących propozycji rozwiązań i działań, służących poprawie jakości życia i przestrzeni publicznej. W celu opraco-

wania diagnozy obszaru rewitalizacji stosowano różne metody i narzędzia badawcze, w tym wywiady pogłębione, badania ilościowe i jakościowe zarówno wśród mieszkańców miasta, jak i przedsiębiorców oraz przedstawicieli ważnych instytucji działających na obszarze rewitalizacji, spacerów badawczych, warsztatów z dziećmi, podczas których tworzone „dziecięcy plan zagospodarowania” obszaru rewitalizowanego. W otwartym, skierowanym do wszystkich interesariuszy rewitalizacji naborze propozycji do ujęcia w Gminnym Programie Rewitalizacji złożonych zostało 121 fiszek projektowych, które w toku analizy zostały podzielone na pakiety. Mieszkańców włączono w proces projektowania na zasadzie debaty, zbierania opinii czy też warsztatów, podczas których nanoszono na przekazanych mapach własne uwagi i propozycje rozwiązań. Łącznie przeprowadzono osiem spotkań konsultacyjnych, w których wzięło udział blisko 150 mieszkańców.

Także po uchwaleniu GPR niezbędny jest aktywny udział interesariuszy w procesie rewitalizacji. Obowiązkiem władz jest bieżące informowanie o postępach we wdrażaniu planów rewitalizacyjnych miasta, a także dalsze konsultowanie podejmowanych działań z interesariuszami procesu rewitalizacji. Ważną rolę w procesie rewitalizacji odgrywa Komitet Rewitalizacji, czyli organ doradczo - opiniodawczy Prezydenta Miasta, który został powołany w 2018 r. na 3-letnią kadencję. Jego zadaniem jest opiniowanie działań i rekomendowanie rozwiązań w sprawach dotyczących przygotowania, przeprowadzenia i oceny procesu rewitalizacji.

9. Źródła finansowania

Realizacja wieloletnich programów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych zależy jest m.in. od dostępności zewnętrznych źródeł finansowania, możliwości finansowych Miasta Słupska i innych podmiotów zaangażowanych w proces rewitalizacji.

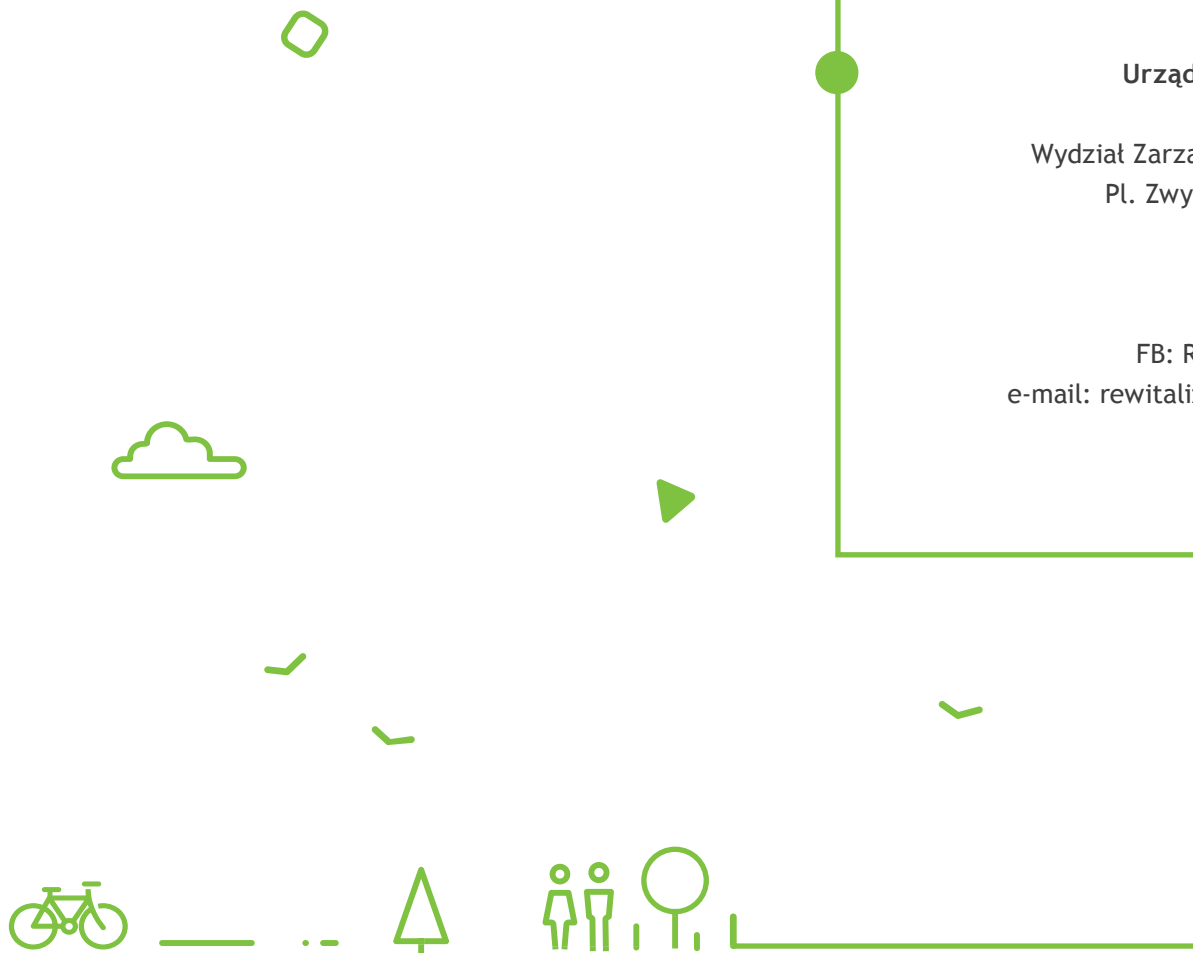
Biorąc pod uwagę listę podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, założono następujące ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji.

INDYKATYWNE ŚRODKI FINANSOWE W RAMACH PROGRAMU REWITALIZACJI Z PODZIAŁEM NA ŹRÓDŁA FINANSOWANIA [W ZŁ]

	POCHODZĄCE ZE ŹRÓDEŁ KRAJOWYCH PUBLICZNYCH	POCHODZĄCE ZE ŹRÓDEŁ PRYWATNYCH	POCHODZĄCE Z FUNDUSZY UE; EFRR, EFS, FS	POCHODZĄCE Z INNYCH ŹRÓDEŁ	SUMA
PRZEDSIĘWZIĘCIA PODSTAWOWE	81 277 5116	8 681 837	179 509 801	500 000	329 969 149
PRZEDSIĘWZIĘCIA UZUPEŁNIAJĄCE	53 075 277	100 000	3 200 000	300 000	56 675 277
SUMA	134 352 788	68 781 837	182 709 801	800 000	386 644 426

Źródło: opracowanie własne

Niezwykle istotnym źródłem finansowania rewitalizacji, zwłaszcza w pierwszych latach realizacji GPR są środki unijne - w pierwszej kolejności pochodzące z RPO Województwa Pomorskiego 2014-2020.

Urząd Miejski w Słupsku
Biuro Rewitalizacji
Wydział Zarządzania Funduszami
Pl. Zwycięstwa 1, pok. 204
76 - 200 Słupsk

www.slupsk.pl
FB: Rewitalizacja Słupsk
e-mail: rewitalizacja@um.slupsk.pl
tel. 59 848 82 25

Rzeczpospolita
Polska

Słupsk

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej, Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014-2020 w ramach projektu pn. „Opracowanie modelu rewitalizacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i środowiskowej obszarów śródmiejskich na przykładzie Miasta Słupska”